

- בלמס -

לשכת היועצת המשפטית
חוליית נזיקין
טלפון: 02-5428150
פקס: 02-5898762
ט' באב, התשפ"א
18 ביולי 2021

שוטר/ת יקר/ה,

הנדון: דף הסברה לשוטר/ת התובע/ת בתביעת לשון הרע

לאחרונה אנו עדים לתביעות רבות המוגשות על ידי שוטרים באופן פרטי, נגד אזרחים שפרסמו ברשת פרסומים שונים שיש בהם לשון הרע או ביוש (שיימינג) של השוטר. לשוטרים, כמו לכל האזרחים, יש זכות לפנות לערכאות ולתבוע את עלבונם. יחד עם זאת, עליך לזכור שהציבור רואה בדך שוטר/ת גם כשאת/ה פועלת באופן פרטי. לכן מצופה ממך לנהוג בהגינות וברגישות המתבקשת גם בהגשת התביעה.

משמעויות וסיכונים

הניסיון מלמד שבצד האפשרות לזכות בפיצוי כספי יש לתביעה משמעויות וגם סיכונים שכדאי להכיר ולקחת בחשבון טרם קבלת ההחלטה על הגשתה. דף הסבר זה נועד להציג בפניך חלק מהמשמעויות והסיכונים הכרוכים בהגשת תביעה, להם נחשפנו בחודשים האחרונים, גם מתוך ניסיונם של שוטרים אחרים:

1. ככלל, בתביעות לשון הרע שמגישים שוטרים באופן עצמאי, הם מיוצגים ע"י עו"ד פרטי מטעם ובמימון המלא. בנוסף, יש כיום אפשרות לקבל מחברת קרנות השוטרים הלוואת סיוע מוגבלת בסכום, למימון הייצוג.
2. בתביעת לשון הרע "הכביסה מתכבסת בחוץ". פעמים רבות יש ניסיון של הנתבע להכפיש את שמו של התובע ללא קשר לאירוע מושא התביעה. החלטה לתבוע חושפת אותך לטענות ולעובדות שונות על חייד המקצועיים והפרטיים, גם ללא קשר לאירוע מושא התביעה. מובן שפרטים אלה עלולים להתפרסם גם מחוץ לכותלי בית המשפט.

3. בחלק מהמקרים, כתוצאה מהתביעה תוגש נגדך תביעה שכנגד או תביעה עצמאית הנובעת מתביעת לשון הרע. במקרה כזה, יש אפשרות שלא תינתן לך חסינות וגם לא תינתן לך האפשרות לקבל ייצוג על ידי הפרקליטות.
4. במסגרת התביעה את/ה אמור/ה לגלות לנתבע כל מסמך רלוונטי לתביעה, לרבות מסמכים אישיים וכן את/ה עשויה להידרש לוותר על סודיות.
5. פעמים רבות בית המשפט מורה, בעקבות בקשת הנתבע, למסור מידע ומסמכים ולגלות פרטים כמו: חומרים מתיקי מח"ש, חומרים מתיקי תלונות ציבור, פרטים על דן יחיד, הערכות תקופתיות, מסמכים מהתיק האישי, גיליון הרשעות לשוטר, חומרים מתיק רפואי וכיו"ב. זאת גם ללא קשר לעובדות מושא התביעה. יש להיות ערניים לכך ולחשיפה האפשרית בתביעה.
6. הגשת תביעה בגין לשון הרע, מוצדקת ככל שתהיה, עלולה לחשוף אותך לטענות בגין הפעלת סמכויות שקדמו לאמירת לשון הרע מושא התביעה. בחלק מהמקרים, כתוצאה מטענות אלה, עלולה להיפתח חקירה נגדך בגין עיכוב/מעצר/שימוש בכוח / איזוק וכיו"ב, פעולות שקדמו לאמירת לשון הרע או נעשו בסמוך אליה ונטען כי הן נעשו שלא כדין.
7. יש לשים לב כי בית המשפט עלול להטיל הוצאות בסכומים לא מבוטלים על צד זה או אחר במסגרת ההליך האזרחי, לרבות עליך כתובעת.
8. כאמור, הגשת תביעה עלולה להביא לחשיפת פרטיך ולפרסומם. קרה גם שפרסומים אלו הביאו אזרחים/מתלוננים אחרים, להגיש תביעות עצמאיות נוספות מטעם כנגד השוטר/ת והמשטרה.
9. אם יש בכוונתך להגיש תביעה, נבקשך ליידע, טרם הגשת התביעה, את היועמ"ש המחוזי/אגפי וכן את רפרנט מחוזי לאלימות ברשת.

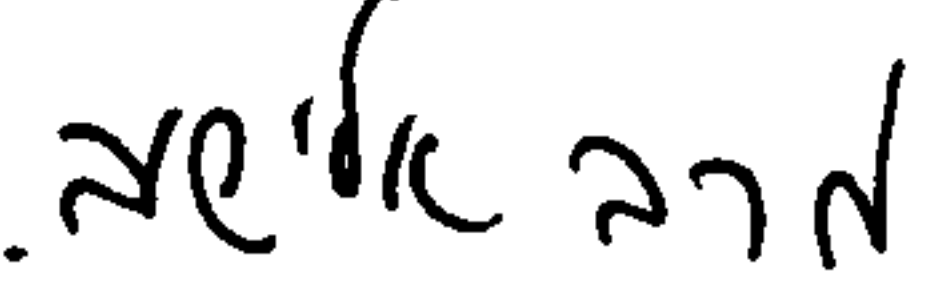
בקשה לקבלת חומרים לצורך הגשת תביעה פרטית

לאחר ששקלת בדבר והחלטת להגיש תביעה, ייתכן שיידרשו לך חומרים שונים כמו: דו"ח פעולה/תיעוד ממצלמת גוף/נהלים ועוד. נדגיש כי חל איסור להיכנס למערכות המשטרתיות לצורך הפקת מידע זה.

לאחרונה נקבע הליך מסודר להגשת בקשות כאלה, מתוך מטרה לתת לך שירות כעובד/ת הארגון, תוך שמירה על שוויון מול אזרח שהגיש תביעה בשל אותו אירוע, ומבקש אף הוא לקבל חומרים רלוונטיים. להלן פירוט עיקר התהליך להגשת בקשה:

1. הבקשה תוגש למדור תלונות ציבור וחופש המידע, באמצעות פנייה מקוונת באתר המשטרה. יש לציין בבקשה כי את/ה שוטר/ת, וכי הבקשה נוגעת לאירוע במסגרת תפקיד. יש לציין את פרטי האירוע לרבות תאריך, שעה ומיקום.
2. ניתן גם לפנות במייל המשטרה ישירות אל הרפרנט הארצי בחוליית חופש מידע במדור תלונות ציבור וחופש מידע, לצורך קבלת הדרכה על אופן הגשת הבקשה באתר המשטרה המקוון.
3. יודגש, כי אינך צריך/ה לשלם אגרה, בהתאם לסעיף 6 לתקנות חופש המידע (אגרות).
4. במקביל, עליך לעדכן את הרפרנט המחוזי לאלימות ברשת על הגשת הבקשה לקבלת מידע.
5. הרפרנט הארצי במדור תלונות ציבור יבדוק האם החומר שביקשת הוא בגדר חומר חקירה. אם אכן מדובר בחומר חקירה - הרפרנט הארצי יעביר את הבקשה ליחידה החוקרת למתן מענה ישירות אליך, שכן הסמכות להחליט ביחס למתן מידע מתיק החקירה היא של ק' החקירות הממונה על החקירה. אם לא מדובר בחומר חקירה - הרפרנט הארצי ידאג לקבלת החומר המבוקש והעברתו אליך, בהתאם לכללי חוק חופש המידע.
6. אם אתה מבקש לקבל שם ומספר תעודת זהות של אזרח לצורך הגשת התביעה, והפרטים מצויים במסמך שהוא חלק מתיק חקירה פתוח, עליך לפנות אל קצין החקירות ביחידה החוקרת את התיק, בבקשה לבחון האם ניתן למסור פרטים אלה למרות שתיק החקירה עדיין פתוח.
7. אם הפרט הדרוש לך הוא כתובת של אזרח עליך לפנות בבקשה מתאימה למשרד הפנים, בציון פרטי האזרח הידועים לך (מספר תעודת זהות).

סני"צ חן כינור, עו"ד
רמ"ד תלונות ציבור וחופש מידע
מנהל הייעוץ המשפטי

רפ"ק מרב אלישוב, עו"ד
ר' תחום נזיקין
מנהל הייעוץ המשפטי